

PET-CT-scan

Met gallium-68 PSMA

Deze folder geeft u informatie over het maken van een PET-CT-scan met gallium-68 PSMA. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Uw arts heeft met u besproken dat er een PET-CT-scan met gallium-68 PSMA gemaakt moet worden. Een PET-CT-scan is een gecombineerd onderzoek. Een PET-scan (Positron Emissie Tomografie) wordt uitgevoerd met een licht radioactieve stof, in dit geval gallium-68 PSMA. Bij dit onderzoek wordt een kleine hoeveelheid van deze stof via een infuus toegediend. De radioactieve stof is niet gevaarlijk en verdwijnt binnen enkele uren weer uit het lichaam. De stof heeft geen bijwerkingen. Er wordt een PET-scan en een lage dosis CT-scan (Computer Tomografie) gemaakt. De computer combineert de resultaten van de CT-scan met die van de PET-scan. Hierdoor is beter te zien waar de radioactieve stof in de organen en weefsels is opgenomen.

PET-CT-scanner

Productie van gallium-68 PSMA

De radioactieve stof wordt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde geproduceerd. Dit is een arbeidsintensief proces dat veel tijd kost. Dit komt onder andere doordat de radioactieve Gallium-68 PSMA aan strenge eisen moet voldoen. Het komt soms voor dat het product wordt afgekeurd en niet gebruikt kan worden. Het onderzoek kan dan niet doorgaan. Of de radioactieve stof bruikbaar is of niet, is pas vlak voor het onderzoek bekend. Het kan daardoor zijn dat u dit bericht pas krijgt als u al onderweg bent, of zelfs al in het ziekenhuis bent. Wij begrijpen dat dit erg vervelend is. Wij vragen uw begrip hiervoor.

In het ziekenhuis

Als u voor de eerste keer naar Adrz komt, kunt u zich bij de receptie in de centrale hal laten inschrijven. Zorg dat u uw zorgpas en identiteitsbewijs (geldig paspoort, rijbewijs of ID-kaart) bij de hand heeft. Uw persoonlijke gegevens worden gevraagd. Uw gegevens komen op stickers te staan. Deze stickers worden gebruikt om uw behandeling administratief te kunnen verwerken. Wij raden u daarom aan om een kwartier voor de afgesproken tijd aanwezig te zijn. Bent u al ingeschreven maar zijn er veranderingen in uw gegevens, bijvoorbeeld nieuwe ziektekostenverzekeraar of een verhuizing? Geef deze dan altijd door bij de receptie. De identificatieplicht is ook dan van toepassing. Na het aanmelden, meldt u zich bij de afdeling Nucleaire Geneeskunde in Goes (route 15).

Vorbereiding onderzoek

Eten en drinken

U kunt eten en drinken wat u gewend bent. In de twee uur voor uw afspraak drinkt u één liter water. Het maakt niet uit of u dit thuis doet of op weg naar het ziekenhuis. U mag onbeperkt naar het toilet.

Medicijnen

Uw medicijnen kunt u op normale tijdstippen innemen (zie ook de paragraaf 'Diagnostische CT').

Kleding

Bij een PET-CT-scan mogen op het te onderzoeken lichaamsdeel geen metalen voorwerpen zitten. Draag daarom bij voorkeur onder- en bovenkleding zonder metalen delen, zoals haakjes, ritssluitingen of drukkers. U hoeft dan minder kledingstukken uit te doen. Laat uw sieraden en waardevolle spullen thuis. Metalen in het lichaam, zoals pacemakers en gewrichtsprothesen ondervinden geen hinder van het apparaat.

Incontinentie of blaaskatheter

Neem in geval van incontinentie of een blaaskatheter voldoende schone onderkleding mee. Als u zichzelf thuis katheteriseert, wilt u dan voldoende katheterisatiebenodigdheden mee naar het ziekenhuis nemen? Waarschijnlijk moet u meerdere malen naar het toilet.

Naar het toilet

Vlak voor de scan gaat u in ieder geval weer naar het toilet om uit te plassen. Het is namelijk erg belangrijk dat uw blaas goed leeg is. Een gedeelte van de radioactiviteit verlaat uw lichaam via de urine. Het is daarom belangrijk dat u erop let dat u geen urine op uw huid of ondergoed morst en dat u uw handen goed wast. Door gemorste urine kan de kwaliteit van de PET-CT-scan minder worden.

Begeleiding

U mag zich door iemand laten begeleiden. Deze persoon mag niet zwanger zijn. Na het toedienen van de radioactieve stof en tijdens het maken van de scan kan er geen begeleider bij u aanwezig zijn. Uw begeleider kan eventueel wachten in de wachtkamer. Hier is naast gratis koffie en thee ook gratis wifi beschikbaar. Wij raden dringend af om kleine kinderen mee te nemen naar dit onderzoek.

Verloop onderzoek

U meldt zich op de afgesproken tijd op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Het is van groot belang dat u op tijd bent, omdat de radioactieve stof maar zeer kort werkzaam is. U wordt naar de wachtkamer verwezen waar u wordt opgehaald door de medewerker. In de voorbereidingsruimte wordt u geïnformeerd over het verloop van het onderzoek en u krijgt de mogelijkheid om vragen te stellen. U houdt uw kleding tijdens het onderzoek gewoon aan. Als er metalen onderdelen, zoals knopen of ritsen, aan uw kleding zitten doet u die kleren vlak voor de scan uit. Een broek met een rits kunnen we tot de knieën laten zakken tijdens de scan.

Vervolgens wordt er een infuusnaald in de arm ingebracht. Via de infuusnaald wordt er een kleine hoeveelheid plasmiddel ingespoten, dit medicijn zorgt ervoor dat uw nieren harder gaan werken. Vervolgens krijgt u de radioactieve vloeistof ingespoten via het infuus. De radioactieve stof moet ongeveer een uur inwerken. Gedurende die tijd is er de mogelijkheid om te liggen op een bed, te lezen en muziek luisteren. Een tablet, laptop of MP3-speler meenemen is toegestaan. Aan het eind van de scan wordt de infuusnaald verwijderd.

Tijdens het maken van de scan ligt u op een vrij smal bed. U ligt op de rug meestal met uw armen boven uw hoofd. Er wordt eerst een CT-scan gemaakt met een lage stralenbelasting; deze CT-scan duurt enkele minuten. Vervolgens wordt in dezelfde houding de PET-scan gemaakt. Tijdens de PET-scan schuift de tafel om de drie minuten in grote stappen door

de scanner. Tijdens de scan is het erg belangrijk dat u zo stil mogelijk blijft liggen. De PET-CT-scan duurt in totaal ongeveer dertig minuten. Het apparaat maakt tijdens het scannen weinig geluid. De medewerker houdt u het gehele onderzoek in de gaten en hoort ook wat u zegt. U kunt dus altijd kenbaar maken hoe u zich voelt. Na het scannen beoordeelt de arts of er nog extra opnamen nodig zijn. Als dat niet nodig is mag u naar huis.

Duur van het onderzoek

Vanaf het afgesproken tijdstip dat u zich meldt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde duurt het onderzoek ongeveer twee tot tweeënehalf uur.

Wat merkt u van het onderzoek?

Het onderzoek is niet pijnlijk, afgezien van de prik voor de infuusnaald merkt u niets. Van de radioactieve stof zijn geen bijwerkingen te verwachten.

Is het onderzoek gevaarlijk?

Misschien denkt u dat het gebruik van radioactieve stoffen erg gevaarlijk is. Dit is niet het geval. De straling die wordt gebruikt is gering en verdwijnt binnen enkele uren uit het lichaam. De hoeveelheid straling is vergelijkbaar met het maken van enkele röntgenfoto's. De kleding, die u tijdens het onderzoek draagt, wordt niet radioactief.

De uitslag

De uitslag krijgt u van uw behandelend arts.

Diagnostische CT

Het onderzoek kan op indicatie uitgebreid worden met een diagnostische CT-scan waarbij een jodiumhoudend contrastmiddel wordt ingespoten via de infuusnaald. Dit kan een warm gevoel geven en een bittere smaak in de mond. De onderstaande punten zijn bij het maken van een diagnostische CT-scan belangrijk.

Medicijnen

- Gebruikt u NSAID's? De meest voorkomende NSAID's zijn; diclofenac, ibuprofen en naproxen. NSAID is een ontstekingsremmend middel dat pijn en zwelling vermindert. Stop het innemen van NSAID's 24 uur voor het onderzoek tot 24 uur na het onderzoek. Weet u niet of uw medicijn een NSAID's is? Vraag het dan na bij uw apotheek. Paracetamol is geen NSAID.
- Heeft u een insulinepomp? Verwijder deze dan voordat u de ruimte met de PET/CT-scanner binnengaat. De CT-scanner kan uw insulinepomp verstoren. Na het onderzoek kunt u uw insulinepomp weer aansluiten.

Overgevoeligheid voor contrastmiddel

Sommige mensen zijn overgevoelig voor bepaalde contrastmiddelen. Dit is meestal bekend uit eerder röntgenonderzoek. Als dit bij u bekend is, moet u dit melden bij het maken van de afspraak en voor het onderzoek. In zeldzame gevallen komen lichamelijke reacties op het contrastmiddel voor, zoals voorbijgaande huidreacties, jeuk of benauwdheid. Deze kunnen tot 48 uur na toediening van contrastmiddel optreden. Neem in het geval van een reactie contact op met uw huisarts. Meld een reactie ook aan de afdeling Radiologie via telefoonnummer 088 125 43 60, zodat deze geregistreerd kan worden. Bij een volgend onderzoek met contrastmiddel moet u dan mogelijk een voorbereiding volgen. Indien dit voor u van toepassing is wordt u hierover geïnformeerd door een medewerker van de BVT.

Nierfunctie

Het toegediende contrast wordt door de nieren uitgescheiden, hiervoor is een goede nierfunctie noodzakelijk. Dit wordt via bloedafname bepaald en moet, voordat het onderzoek wordt gepland, bekend zijn. Indien er een recente bepaling van de nierfunctie is, dan is dit niet noodzakelijk. Wanneer uw nierfunctie zich onder een bepaald niveau bevindt,

PET-CT-scan

beoordeelt de nefroloog of aanvullende beschermende maatregelen nodig zijn. Een medewerker van het ziekenhuis neemt dan contact met u op. Neem altijd uw medicijnkaart of medicijnen mee.

Verhinderd

Een PET-CT-scan is een kostbaar onderzoek. Als u uw afspraak niet kunt nakomen, meld dit dan uiterlijk 24 uur van tevoren via onderstaand telefoonnummer.

In uw plaats kunnen we dan een andere patiënt helpen.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen dan kunt u contact opnemen met de afdeling Nucleaire Geneeskunde via telefoonnummer 088 125 52 91.

Locatie

Nucleaire Geneeskunde (route 15)

Adrz, 's-Gravenpolderseweg 114, 4462 RA Goes

Uw afspraak

Datum: _____ dag, _____ om

_____ uur